

שתהא הקורה מונחת בגובה למטה מעשרים אמה.⁽⁶⁾

רבי יהודה אומר: אינו צריך להנמיכה. לפי שאפילו כשהקורה נמצאת למעלה מעשרים אמה, יכולים להבחין בקורה, והיא מהווה היכר לבני המבוי שלא יבואו להוציא חפץ ממנו לרשות הרבים. [או משום שלדעתו אין תקנת הקורה משום היכר, אלא משום שנחשבת היא כמחיצה, ולפיכך אף שהקורה גבוהה מעשרים אמה, היא מועילה כמחיצה].

ועתה דנה הגמרא: **מאי שנא גבי סוכה, דתני, ששנה בה התנא במשנתנו לשון פסול, "סוכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה"**, ולא פירש התנא שיש אפשרות להכשירה, על ידי הנמכת הסכך לגובה של עד עשרים אמה.

ומאי שנא גבי מבוי, דתני תקנתא, ששנה התנא במשנה שיכולים להנמיך את הקורה שבפתחו כדי להתיר לטלטל בתוכו בשבת?!

ומבאר הגמרא: חלוק דין סוכה ממבוי. כי שיעור עשרים אמה בגובהה של **סוכה**, הוא דין **דאורייתא**, וכבר קודם שנשנית משנה זו נאמרה הלכה זו בסיני. לכן **תני** בה לשון **"פסולה"**, שלא נעשתה הסוכה כפי ההלכה מסיני, השנויה זה מכבר.⁽⁷⁾

אבל **מבוי**, שכל דינו אינו אלא **מדרבנן**, **תני** בו **תקנתא**.

והסיבה לכך היא, לפי שהמקור לכך ששיעור גובה המבוי עשרים אמה ולא יותר הוא משנה זו עצמה, ואינו דין תורה משכבר הימים, ואין דרך המשנה לומר "פסול" אלא בדבר שפסולו ידוע עוד קודם שנשנית המשנה.⁽⁸⁾

6. והקשה הפני יהושע: מה החידוש במבוי שמועיל למעט את גובהו, הרי ודאי מועילה השפלת הקורה, שהרי עתה יש היכר לבני המבוי?!

ומתרץ הפני יהושע שהחידוש הוא, שאפילו אם מיעט את הגובה רק בפתח המבוי, מתחת הקורה, וכגון שבנה מדריגה מתחתיה, והיא ניכרת רק לעומדים עליה, ואילו לגבי כל בני המבוי הנמצאים בתוך המבוי עדיין נראית הקורה שהיא גבוהה מעשרים אמה, בכל זאת הקורה כשרה.

אך מקשה הפני יהושע: אם כן, יתכן שלכן לא נקט התנא לשון "ימעט" בסוכה, כיון שאין בזה חידוש, שהרי בסוכה ודאי מועילה הגבהת קרקעית הסוכה, שהרי צריך למעט את גובהה של הסוכה בכל שטח הסוכה?!

וכתב לישב, שאף בסוכה יש חידוש בכך

שמועיל להגביה את קרקעית הסוכה כדי להכשירה, שהרי בשעה שעשה את הסוכה בגובה שלמעלה מעשרים אמה, הוא לא נתן עליה את הסכך בהכשר, ואף על פי כן, כאשר הוא ממעט את הגובה, אין הסכך פסול משום "תעשה ולא מן העשוי".

7. אמנם היה אפשר להשתמש גם בסוכה בלשון "תקנתא", אלא שהתנא מעדיף לנקוט לשון "פסול" במקום שיכול לשנותו. **מהר"ם**.

8. והתוספות פירשו: אם היה שונה התנא לשון "ימעט", יש לחוש, שמא יטעה אדם לומר, שלא נאמר דין "ימעט" אלא לכתחילה, אבל בדיעבד כשרה אף בלא מיעוט. אבל במבוי דרבנן לא חשו חכמים שמא יטעה, ולכן נקט התנא לשון "ימעט".